

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ) (Λουκ. ιη΄ 10-14)
5 Φεβρουαρίου 2023

Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου εἶναι ιδιαίτερα διδακτικὴ γιὰ ὅλους μας, διότι δείχνει ὅτι ὅταν ὁ ἄνθρωπος συναισθανθεῖ τὰ σφάλματά του καὶ μετανοήσει, δικαιώνεται ἀπὸ τὸν Θεό, ἐνῶ ὅταν θεωρήσει τὸν ἑαυτό του δίκαιο, ἀναμάρτητο καὶ κριτὴ ὄλων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, κατακρίνεται.

Οἱ Τελῶνες, ὡς φοροεισπράκτορες ἦταν πρόσωπα ιδιαίτερα μιστὰ γιὰ τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραήλ. Κατὰ τὴν εἴσπραξη τῶν φόρων προέβαιναν σὲ αὐθαιρεσίες, ἐκμεταλλεζόμενοι τὸν ἀπλὸ λαό. Γιαυτὸ καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τους ὡς μεγάλων ἁμαρτωλῶν. Ὁ Τελώνης, ὅμως, τῆς σημερινῆς παραβολῆς φαίνεται ὅτι εἶχε συναίσθηση τῶν ἀδικιῶν του, γι' αὐτὸ καὶ ἀνέβηκε στὸν Ναὸ γιὰ νὰ προσευχηθεῖ καὶ μετανοημένος ἐπικαλέστηκε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Στὸν Ναό, ὅμως, ἀνέβηκε καὶ ὁ Φαρισαῖος, ὁ εὐπόλητος στὰ μάτια τοῦ λαοῦ, ὁ δίκαιος, ὁ ἄμεμπτος καὶ ἀναντίρρητα πιστὸς τηρητὴς τοῦ Νόμου. Φτάνοντας στὸν Ναὸ δὲν προσευχήθηκε στὸν Θεό, ζητῶντας τὸ ἔλεός του. Ἀντιθέτως, ἀφοῦ στάθηκε ἐπιδεικτικὰ σὲ μία περίοπτη καὶ διακεκριμένη θέση τοῦ Ναοῦ, ἄρχισε μεγαλοφώνως νὰ αὐτοεγκωμιάζεται, νὰ ἐπαινεῖ τὸν ἑαυτό του, νὰ τὸν δικαιώνει, νὰ ἀπαριθμεῖ τὶς καλές του πράξεις: «νηστεύω», ἔλεγε, «δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι», καὶ νὰ κατακρίνει ὅλους τοὺς ἄλλους. Εὐχαριστοῦσε μάλιστα τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀναμαρτησία του καὶ ξεχωρίζοντας αὐτάρεσκα τὸν ἑαυτό του ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους καὶ βέβαια καὶ ἀπὸ τὸν Τελώνη, ἔλεγε: «οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων... ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης».

Εἶναι προφανές ὅτι ὁ Φαρισαῖος ἀνέβηκε στὸν Ναὸ γιὰ νὰ αὐτοδικαιωθεῖ καὶ νὰ προβληθεῖ στοὺς ἀνθρώπους, ὡς ὁ τέλειος καὶ ἀναμάρτητος, σὲ ἀντίθεση μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι ἦταν ἁμαρτωλοί, φαῦλοι, διεφθαρμένοι,

«ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί». Διαφνημίζοντας τὴν ἐκ μέρους τοῦ τήρηση τοῦ Νόμου, δηλαδὴ τῆς δικαιοσύνης, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς νηστείας καὶ τῆς ἐλεημοσύνης, ἀποδεικνύεται ἓνας ἐπιφανειακὸς ἄνθρωπος, γεμάτος ἐγωισμό καὶ φιλαρέσκεια. Στὴν προκειμένη περίπτωση, ἡ τήρηση τοῦ Νόμου, ἂν καὶ ἀναγκαία ὡς ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτοις ἀποδεικνύεται ἀνώφελη καὶ καταλήγει νὰ εἶναι μία ἀπλὴ ἐφαρμογὴ κάποιων ἐξωτερικῶν τύπων. Ἡ οὐσία, ἡ ὁποία ἀφορᾷ στὴν ἀγάπη πρὸς τὸν ἄλλο καὶ στὴ συναίσθηση τῆς ἀνεπάρκειάς μας, πρᾶγμα βέβαια ποὺ ὀδηγεῖ καὶ στὴν ἐπίκληση τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, ἀπουσίαζε ἀπὸ τὸν Φαρισαῖο. Γι' αὐτὸ καὶ ἐν τέλει κατακρίθηκε ἀπὸ τὸν Θεό.

Σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ὑποκρισία καὶ τὴν αὐτοδικαίωση τοῦ Φαρισαίου, ὁ Τελώνης ἐπιδεικνύει οὐσιαστικὴ μετάνοια. Συναισθανόμενος τὰ μεγάλα σφάλματά του, καθὼς καὶ τὶς πάμπολλες ἀδικίες ποὺ ἔκανε, ἐλεεινολογεῖ τὸν ἑαυτό του. Στέκεται κάπου ἀπόμερα καὶ μὲ τὸ βλέμμα κάτω λυπᾶται, μετανοεῖ πραγματικὰ καὶ ζητεῖ μὲ συντριβὴ καὶ αὐτοεξουδένωση τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ: «ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ», λέει. Καὶ ἐπιτυγχάνει τὸ ζητούμενο. Ἡ προσευχὴ του εἰσακούεται καὶ λαμβάνει τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν του, τὴ δικαίωση καὶ τὴν υἰοθεσία τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ ποὺ οὐσιαστικὰ μετράει στὸν Θεὸ δὲν εἶναι ἡ μικρὴ ἢ ἡ μεγάλη ἁμαρτία, ἀλλὰ ἡ μετάνοια. Αὐτὴ εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω στὴ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό. Ὁ Χριστὸς ξεκινῶντας τὸ κήρυγμά του δὲν ζήτησε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀναμαρτησία, ἀλλὰ τὴ μετάνοιά τους καὶ τὴ συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητας.

Βαδίζοντας καὶ ἐμεῖς πρὸς τὴ νοτιὰ Ἱερουσαλήμ τοῦ ἐφετινοῦ Πάσχα, ἃς ἐλέγξουμε τὸν ἑαυτό μας μὲ εἰλικρίνεια, ὥστε νὰ δοῦμε σὲ ποιὸν μοιάζουμε περισσότερο, στὸν Τελώνη ἢ στὸν Φαρισαῖο καὶ ἃς ἔχουμε μόνιμα στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιὰ τὸν ὕμνο ποὺ σήμερα ψάλλαμε: «Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν, καὶ Τελώνου μάθωμεν, τὸ ταπεινὸν ἐν στεναγμοῖς, πρὸς τὸν Σωτῆρα κραυγάζοντες· Ἰλαθι μόνε ἡμῖν εὐδιάλλακτε». Ἀμήν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ) (Λουκ. ιε' ΙΙ - 32)
12 Φεβρουαρίου 2023

Ἀκούσαμε, ἀδελφοί μου, τὴν περασμένη Κυριακὴ γιὰ τὴν ταπεινὴ προσευχή, ἡ ὁποία σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἐπίγνωση τῆς ἁμαρτίας, θέτει τὸν ἄνθρωπο στὴ διαδικασία τῆς μετάνοιας καὶ στὸ νὰ ἐμπιστεύεται τὴν ζωὴ του στὸ Θεό.

Σήμερα ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ μᾶς βοηθᾷ νὰ συνειδητοποιήσουμε συνειδητοποιοῦμε αὐτὴ τὴν μεγάλη ἀλήθεια.

Ἡ κακοπάθεια τοῦ ἀσώτου υἱοῦ καὶ ἡ νοσταλγία τῆς πατρικῆς ἐστίας, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ βέβαιη πίστη, ὅτι ὁ πατέρας ἐπειδὴ ἀκόμη τὸν ἀγαπᾷ, θὰ τὸν συγχωρήσει καὶ θὰ τὸν δεχθεῖ, ἀνοίγουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του καὶ αἰσθάνεται, πὼς ὁ δρόμος τῆς ἐπιστροφῆς εἶναι πλέον ὁ μόνος δρόμος τῆς ζωῆς του. Ἡ ἀπόφαση λοιπὸν καὶ ἡ πραγμάτωση τῆς ἐπιστροφῆς του ὀνομάζεται μετάνοια.

Ἡ Μετάνοια πάντοτε ὀριοθετεῖ τὴ σχέση τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεό. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ ἀναγκαιότητα τῆς μετανοίας ἀποτελεῖ πάντοτε τὸν σκοπὸ τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μετάνοια εἶναι ὁ τρόπος γιὰ νὰ ἀνακαινίζει ὁ Χριστιανὸς τὴν ψυχὴ του καὶ νὰ τὴν καθαρίζει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες, ποὺ διαπράχθηκαν μετὰ τὸ βάπτισμα γι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ «δεύτερο βάπτισμα». Ἡ μετάνοια διαφυλάσσει καὶ διατηρεῖ τὸν ἄνθρωπο ἐλεύθερο ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ διαβόλου. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἀφορᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξαρτήτως ἀξιωματῶν ἢ θέσεων, ἐκκλησιαστικῶν ἢ κοινωνικῶν.

Ἡ μετάνοια, στὴν ὁποία μᾶς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία, δὲν εἶναι μιὰ ψυχαναγκαστικὴ λειτουργία. Δὲν εἶναι ἓνα σύνολο κανόνων ἠθικῆς καὶ τιμωρίας. Ἡ μετάνοια εἶναι τὸ δικαίωμα στὴν ἀληθινὴ ζωὴ, ὅπως τὸ προσφέρει ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο, καθὼς τὸν καλεῖ νὰ ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ τὸν συναντήσει μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κυρίως μέσα ἀπὸ τὸ μυστήριό τῆς Μετανοίας.

Τὸ μυστήριό τῆς μετανοίας, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα μυστήρια διενεργεῖται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστό, διὰ τῆς Ἱερωσύνης, ποὺ ἐμπιστεύεται στοὺς Ἐπισκόπους καὶ δι' ἐκείνων στοὺς Ἱερεῖς. Ἀπο κοινοῦ οἱ ἅγιοι Πατέρες θεωροῦν ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση τῶν ψυχῶν ἀπὸ τὸ δεσμοτῆριό τοῦ διαβόλου διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας εἶναι ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἔργα τοῦ Ἱερέως.

Ἐκεῖ ὁ πιστὸς ἀνοίγει τὴν καρδιά του, ὄχι στὸν ἐξομολόγο, ἀλλὰ στὸν ἴδιο τὸν Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀοράτως Παρών. Ὁ Χριστὸς ἀναδέχεται τὴν ἐξομολόγησή τοῦ πιστοῦ, ὅπως ἀκριβῶς συνέβαινε κι ὅταν κάθε ἁμαρτωλὸς τὸν συναντοῦσε. Ἡ εὐχή, ποὺ διαβάζεται στὴ συνέχεια ἀπὸ τὸν Ἐξομολόγο, ποὺ ἔχει τὸ χέρι τοῦ πάνω

στο κεφάλι του ἑξομολογουμένου ἀποτελεῖ τὸ ἀπτό σημεῖο τῆς παρουσίας τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τοῦτο συνεπάγεται τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τὴν ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου, κάτι ποὺ ἐπιβεβαιώνεται πανηγυρικὰ μὲ τὴ θεία Κοινωνία, καθὼς ὅταν μεταλαμβάνουμε τῶν ἀχράντων Μυστηρίων ἀκοῦμε τὸν Ἱερέα νὰ λέει: «...εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον».

Ἡ ἀληθὴς μετάνοια ὅμως γιὰ νὰ καρποφορήσει χρειάζεται τὴν συνέργεια τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς καὶ γενικῶς τῆς προσπάθειας νὰ ζεῖ ὁ Χριστιανὸς σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ πιστὸς Χριστιανὸς δὲν πρέπει νὰ στηρίζεται στὸν ἑαυτό του καὶ νὰ ἀναβάλλει τὴν μετάνοιά του, οὔτε νὰ περιμένει νὰ ἀρρωστήσει ἢ νὰ γηράσει γιὰ νὰ ἐξομολογηθεῖ. Ὅπως δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἀπελπίζεται ἐξαιτίας τῶν ἁμαρτιῶν του!

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει χαρακτηριστικὰ, ὅτι ὅσο μεγάλη κι ἂν εἶναι ἡ ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου, πάντως εἶναι μικρότερη ἀπὸ τὴν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ καὶ χάνεται μέσα σ'αὐτήν, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει μὲ τὴ σπίθα τῆς φωτιᾶς, ποὺ χάνεται μέσα στὸ πέλαγος τῆς θάλασσας. Καὶ σκεφθεῖτε συνεχίζει, πὼς τὸ πέλαγος ὅσο μεγάλο κι ἂν εἶναι μετριέται, ἐνῶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπερίοριστη. Γι' αὐτό, ὅσο ζοῦμε πάνω στὴ γῆ ἔχουμε τὴν δυνατότητα τῆς μετανοίας.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας πέρα ἀπὸ τοὺς λόγους καὶ τὶς συμβουλὲς χειραγωγεῖ τὶς ψυχὲς στὴν μετάνοια μέσα καὶ ἀπὸ τὴν λατρευτικὴ τῆς ζωῆς. Ἡ Κυριακὴ προσευχὴ «Πάτερ ἡμῶν...» ζητεῖ τὴν ἄφεση καὶ τῶν δικῶν μας ἁμαρτιῶν, ἀνάλογα μὲ τὸ κατὰ πόσο συγχωροῦμε κι ἐμεῖς τοὺς ἄλλους. Ὁ Πεντηκοστὸς ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ «Ἐλέησόν με ὁ Θεός...» δὲν ἀπουσιάζει σχεδὸν ἀπὸ καμμία μικρότερη ἢ μεγαλύτερη ἀκολουθία. Οἱ πρεσβεῖες τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων εὐρίσκονται συνεχῶς στὰ χεῖλη τῶν πιστῶν, μὲ σκοπὸ νὰ γίνουν καὶ τῆς καρδιᾶς τους ἡ φωνή, ἡ ἀπαραίτητη συνοδεία τῆς ἱκετήριας κραυγῆς «Κύριε ἐλέησον», μὲ τὴν ὁποῖαν κατὰ συρροὴν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἐκλιπαρεῖ γιὰ τὸ μέγα καὶ θεῖο ἔλεος.

Ὁ Χριστὸς μὲ τὴ σταυρικὴ του θυσία μᾶς ξεχρέωσε μιὰ γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ ἄνοιξε τὸν Παράδεισο στὸν ὁποῖον πρῶτος εἰσῆλθε ἓνας Ἀπσθής, ὁ ὁποῖος ἐξομολογήθηκε πάνω στὸ σταυρὸ του, ζήτησε καὶ ἔλαβε τὸ θεῖο ἔλεος.

Ἄς προβληματισθοῦμε λοιπόν, ποῖος εἶναι ἀλήθεια αὐτός, ποὺ ἂν τοῦ χάριζαν τὸ χρέος ἢ τὴν ὀφειλή του, δὲν θὰ ἔτρεχε νὰ ἀποδεχθεῖ τὴν δωρεὰ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν δωρητή.

Ἄς σκεφθοῦμε τέλος ὅτι ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς χρησιμοποίησε τὴν ἔκφραση «ἀναστὰς πορεύσομαι», γιὰ νὰ δείξει πὼς ἡ μετάνοια δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ πορεία ἐπιστροφῆς, ἀλλὰ ἀνάσταση, νίκη τῆς ἀληθινῆς ζωῆς πάνω στὴν ἁμαρτία καὶ στὸν θάνατο. Εἶναι τὸ δῶρο τοῦ Χριστοῦ πρὸς ὅλους μας τὸ πολύτιμο καὶ ἀνεκτίμητο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩ (Ματθ. κε' 31 - 46)

19 Φεβρουαρίου 2023

Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα σήμερα κάνει λόγο οὐσιαστικὰ γιὰ τὴν φιλανθρωπία. Δηλαδή γιὰ τὴν ἀρετὴ τοῦ νὰ ἀγαπᾶ κανεὶς, νὰ νοιάζεται καὶ νὰ φροντίζει τὸν συνάνθρωπό του. Συνάνθρωπός μας εἶναι βέβαια ὁ κάθε ἄνθρωπος, συγγενής ἢ ξένος, ὁ πάσχων, ὁ καταφρονημένος τῆς κοινωνίας, ὁ περιθωριακός, καὶ γενικὰ ὁ κάθε ἕνας πού ἔχει ἀνάγκη. Ἡ ἀγάπη πού ἐπιδεικνύουμε ἢ πού ἀρνιόμαστε στοὺς συνανθρώπους μας, ἀποτελεῖ τὸ κριτήριο τῆς αἰωνιότητος μας στὸν Παράδεισο ἢ στὴν Κόλαση.

Κατὰ τὴ Δευτέρα Παρουσία, ὅταν ὁ Κύριος ἔλθει ξανά ὄχι ὡς ἄσημος καὶ ταπεινός, ἀλλὰ ἔνδοξος ἐπὶ θρόνου καὶ ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, γιὰ νὰ κρίνει τὸν κάθε ἕνα ἀνάλογα μὲ τὰ ἔργα του, θὰ χωρίσει τοὺς δίκαιους καὶ φιλόανθρωπους ἀπὸ ὅσους ἀρνήθηκαν νὰ βοηθήσουν τοὺς πάσχοντες. Τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης τῶν δικαίων πρὸς τοὺς ἀδυνάτους καὶ πτωχοὺς θὰ τὰ θεωρήσει ὅτι ἔγιναν στὸν ἴδιο «πείνασα καὶ μοῦ δώσατε νὰ φάω», μᾶς λέει στὸ Εὐαγγέλιο ὁ Χριστός, «δίψασα καὶ μοῦ φέρατε νερὸ νὰ πιῶ, ἦμουν ξένος καὶ μὲ φιλοξενήσατε στὸ σπίτι σας, ἦμουν γυμνός καὶ μοῦ δώσατε ροῦχα νὰ φορέσω. Ὅταν ἀρρώστησα ἦρθατε καὶ μὲ ἐπισκεφθήκατε. Ἦμουν στὴ φυλακὴ καὶ μὲ ἐπισκεφθήκατε».

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ φροντίδα πρὸς ὅλους ὅσους ἔχουν ἀνάγκη, εἶναι ἡ αἰτία μετοχῆς μας στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν μακαριότητα τοῦ Παραδείσου. Ἡ ἀγάπη ἀποτελεῖ τὸ συγκερασμὸ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Χωρὶς αὐτὴ καμία πράξη τῶν ἀνθρώπων καὶ κανένα ἀσκητικὸ ἀγώνισμα δὲν ἔχει νόημα ἀπὸ μόνο του. Αὐτὴ νοηματοδοτεῖ τὴ ζωὴ καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ μὴν γίνονται φαρισαϊκά. Ὅπου αὐτὴ ὑπάρχει, ὑπάρχουν παράλληλα ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ δικαιοσύνη, ἡ πραότητα, ἡ μακροθυμία, ἡ σεμνότητα, ὁ ἀλληλοσεβασμὸς καὶ ἡ θυσία ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Αὐτὴ ἀποτελεῖ καὶ τὸ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ: «Ἐν τούτῳ γνῶσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε», μᾶς λέει ὁ Κύριος, «ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις».

Βέβαια τὰ ἔργα ἀγάπης εἶναι δύσκολα καὶ ἀπαιτοῦν ιδιαίτερη προσπάθεια. Ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης, ὁ Ἰωάννης ὁ θεολόγος, γράφει ἀπευθυνόμενος σὲ ὅλους μας: «τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ τῆ γλώσσει, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ». Ὁ δὲ Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος παρατηρεῖ: «ἐὰν σὲ ἕνα γυμνὸ καὶ πεινασμένο πεῖ κάποιος: “Ὁ Θεὸς μαζί σου. Εὐχόμαι νὰ βρεῖς ροῦχα νὰ φορέσεις καὶ φαγητὸ γιὰ νὰ χορτάσεις”, τότε ποιὸ τὸ ὄφελος ἐφόσον δὲν τοῦ δώσει τὰ ἀπαραίτητα ποὺ χρειάζεται;». Ἄρα ἐὰν μείνουμε Χριστιανοὶ τῶν λόγων, χωρὶς ἔμπρακτη ἀγάπη, δὲν θὰ ἀξιωθοῦμε τοῦ Παραδείσου. Ἐπιπλέον, τὸ νὰ δοῦμε μὲ ἀγάπη, συγκατάβαση καὶ φιλανθρωπία τὸν πλησίον μας, καλύπτοντας τὶς πολὺ ἀπλὲς καθημερινὲς του ἀνάγκες, εἶναι δύσκολο. Ὅμως δὲν ἀπαιτοῦνται ιδιαίτερες συνθῆκες ἢ δυνατότητες, οὔτε ὑλικὸς πλοῦτος, γιὰ νὰ βοηθήσει κάποιος τὸν ἀδελφὸ του. Τὸ σημαντικό εἶναι κυρίως τὸ περίσσευμα τῆς καρδιάς μας. Αὐτὸ ἀρκεῖ νὰ ἐξαντλήσουμε γιὰ νὰ ἀγαπήσουμε, ὅπως ὁ Θεὸς θέλει.

Τὰ ἔργα πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ καταφρονημένους, τὰ ὁποῖα ἀπαριθμεῖ ὁ Χριστὸς, εἶναι πολὺ ἀπλά καὶ δὲν ἀπαιτοῦν παρὰ μόνο τὴν ἐκδήλωση τῆς ἀγάπης μας. Ἡ πτωχὴ χήρα ἐπαινέθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ γιὰ τὴ μεγάλη τῆς καρδιά, διότι ἐνῶ εἶχε ἡ ἴδια ἀνάγκη, προσέφερε τὰ πάντα τῆς, δηλαδὴ τὸ δίλεπτο, γιὰ νὰ ἀνακουφίσει ἄλλους.

Ἀδελφοί μου, ὡς Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀναλογιστοῦμε ἔμπρακτα τὶς ἀνάγκες τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν μας καὶ ἀνοίγοντας τὴν καρδιά μας νὰ τοὺς συνδράμουμε καὶ νὰ τοὺς ἀνακουφίσουμε ἀπὸ τὴν πείνα, τὴ δίψα, τὴ γυμνότητα καὶ τὴ μοναξιά τους. Ἡ προσφορά μας αὐτὴ νὰ θυμόμαστε πὼς δὲν ἔχει συνάρτηση μὲ τὴν δυνατότητά μας, ἀλλὰ ἐξάρτηση ἀπὸ τὴ διάθεση τῆς καρδιάς μας.

Αὐτὴ ἡ καρδιακὴ συμπαράσταση καὶ προσφορά μας, ὅπως γίνεται σαφὲς σήμερα, θὰ ἀναστήσει τὴ χαρὰ ποὺ θὰ μᾶς ζωοποιήσει καὶ θὰ θερμάνει τὴν ψυχραμένη ἀγάπη τῶν ἀποδεκτῶν τῆς, ὥστε νὰ καταλήξουμε ὅλοι μαζί στὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ στὴν κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ**

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ (Μτθ. στ' 14-21)

26 Φεβρουαρίου 2023

Μὲ τὴν χάρι τῶ Θεοῦ βρισκόμαστε ξανὰ ἐμπρὸς στὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή. Σὲ μιὰ ἐκκλησιαστικὴ περίοδο, τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἀφιερῶσουμε στὸ Θεό μὲ προσοχή, προσευχὴ καὶ νηστεία γιὰ τὴν ψυχικὴ μας ἀναγέννηση.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον ἀποχή ἀπὸ τὰ φαγητά, ἀλλὰ κυρίως ἄσκηση χαρισμάτων ποὺ τροφοδοτοῦν τὴν ψυχὴ.

Ἡ νηστεία ἀφορᾷ τὸν ὅλον ἄνθρωπο. Νηστεία θὰ πεῖ ἐγκράτεια τοῦ στομάχου, ἀλλὰ καὶ τῶν κακιῶν, καθαρμὸς τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Ἡ νηστεία εἶναι κυρίως ἡ πνευματικὴ προσπάθεια, ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάθεση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀφορᾷ στὶς ἐπιθυμίες καὶ στὶς ἀνάγκες τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Νηστεύω πνευματικὰ θὰ πεῖ ἀγωνίζομαι νὰ κόψω τὰ πάθη μου, προσπαθῶ νὰ καθάρισω τὴν ψυχὴ μου. «Ἀληθῆς νηστεία ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωση, ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχή, καταλαλιᾶς, ψεύδους καὶ ἐπιπορκίας» ψάλλομε σήμερον στὴν Ἐκκλησία μας. Τί ἀξία μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ νηστεία τροφικὴ, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἐξαντλητικὴ, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸν ἀγῶνα ἀπαλλαγῆς μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὶς κακίες;

Γιὰ νὰ εἶναι ὀλοκληρωμένη ἡ νηστεία πρέπει νὰ συνδέεται μὲ ἀρετές, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὶς ἀρετὲς τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἐλεημοσύνης. Ὅπως τὸ πτηνὸ, ἐὰν δὲν ἔχει φτερά, δὲν μπορεῖ νὰ πετάξει, ἔτσι καὶ ἡ νηστεία, ἂν δὲν ἔχει προσευχὴ καὶ ἐλεημοσύνη, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ἀνυψώσει στὸ Θεό.

Στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς μᾶς δίνει ὁ Κύριος πολὺτιμες ὁδηγίες γιὰ νὰ πετύχουμε ψυχικὴ καλλιέργεια καὶ καρποφορία, μᾶς συνιστᾷ νὰ μὴ θησαυρίζουμε «θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς». Ἀγωνίζεται ὁ ἄνθρωπος νὰ θησαυρίσει. Βασανίζεται ἀπὸ τὸν πυρετὸ τῆς πλεονεξίας. Θέτει ὡς σκοπὸ τῆς ζωῆς του νὰ κερδίσει ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα γιὰ νὰ θησαυρίσει. Ἐργάζεται, κοπιᾶζει, ἀγωνίζεται γιὰ πολλὰ, ὅλο καὶ πιὸ πολλὰ. Βλέπει τὸ χρῆμα καὶ τὸ λατρεύει. Ἀλλὰ τελικὰ ὑποδουλώνει τὴν ψυχὴ του στὸ χρῆμα. Μιὰ τέτοια ὑποδουλωμένη ψυχὴ δὲν ἔχει βαθύτερο περιεχόμενο. Δὲν

γνωρίζει Θεό. Καταδικάζει ή ίδια τὸν ἑαυτὸ της σὲ μαρασμό καὶ θάνατο. Γι' αὐτό, λέγει ὁ Κύριος «θησαυρίζετε μέσα στὴν ψυχὴ σας τὴν πίστη. Τὴν ταπείνωση, τὴν δικαιοσύνη, τὴν ὑπομονή, τὴν ἀγάπη. Θησαυρίζετε θησαυροὺς καλῶν ἔργων».

Μᾶς συνιστᾶ ἀκόμη μὲ ποιὸ τρόπο θηρσκευούμε παρουσιάζοντας τὴν ὑποκριτικὴ θηρσκευτικότητα τῶν Φαρισαίων, οἱ ὅποιοι νήστευαν, ὄχι γιὰ νὰ γυμναστοῦν στὴν ἐγκράτεια, ὄχι γιὰ νὰ ὠφελίσουν στὴν ψυχὴ τους, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὅταν νήστευαν, ἔμειναν ἀπεριποίητοι καὶ ἀκάθαρτοι, γιὰ νὰ φαίνονται ἀδύνατοι στὸ πρόσωπο καὶ καταβαβλημένοι ἀπὸ τὴν νηστεία. Ὅχι τέτοια θηρσκευτικότητα. Ὁ Θεὸς ζητᾶ εὐλικρίνεια στὶς διαθέσεις μας καὶ πολὺ περισσότερο στὰ θέματα τῆς πίστεώς μας. Σκοπὸς τῆς νηστείας, τὴν ὁποία θέτει, ὑποδεικνύει ἡ Ἐκκλησία μας, εἶναι ἡ ψυχικὴ μας ὠφέλεια. Δὲν εἶναι ἡ ἐπίδειξη γιὰ καύχησι. Κατ' ἀναλογίαν πρέπει νὰ προσέχουμε κάθε ἐκδήλωσή μας.

Ἡ νηστεία καὶ ἡ ἐγκράτεια, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐξευγενίζουν τὸν ἄνθρωπο, καθαρίζουν τὴν ψυχὴ ἀπὸ κάθε πάθος καὶ ἐλευθερώνουν τὸν ἀνθρώπινο πρόσωπο ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν κακῶν συνηθειῶν μας. Ἀκόμη συντελοῦν στὴν καλὴ ὑγεία τοῦ σώματος. Κανεὶς ποτὲ δὲν ἀρρώστησε ἀπὸ τὴν ἐγκράτεια. Ἀπεναντίας ἡ ἀκράτεια γίνεται πρόξενος πολλῶν ψυχοσωματικῶν ἀσθενειῶν, ποὺ σήμερα ἰδιαίτερα βασανίζουν πολλούς.

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος δεμένος στὸ ὄχημα τῆς καταναλωτικῆς καὶ ὑλιστικῆς κοινωνίας ἔχει μεταβάλει τὴν καρδιά του σὲ κέντρο χαμηλῶν ἐπιθυμιῶν μέσα στὶς ὁποῖες καθημερινὰ κυλιέται, μὲ τὴν λαίμαργία πάχυνε τὸν λογισμό του καὶ ἀναψε στὴν σάρκα του τὴν πύρωση τῶν ἐπιθυμιῶν.

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς προτρέπει σήμερα νὰ ἀναλάβουμε τὸν καλὸ τῆς νηστείας ἀγώνα. Ἄς ἀποφύγουμε, λοιπόν, τὸν χορτασμό γιὰ νὰ μὴν ἀνάψουμε περισσότερο τὴ φωτιὰ τῆς σάρκας. Ἄς ζητήσουμε ἀπὸ τὸν Θεὸ μας φωτισμὸ καὶ δύναμη γιὰ χριστιανικὴ ζωὴ. «Ἴδου καιρὸς εὐπρόσδεκτος. Ἴδου καιρὸς μετανοίας. Ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός», ὅπως ἀξίως «εἰς τὴν τριήμερον ἀνάστασιν καταντήσωμεν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ σώζοντος τᾶς ψυχὰς ἡμῶν». Ἀμήν.